

מנהיג אִמְתִּי

שְׁמִי נְתִי.

אֲנִי בֶן 12 וּמִתְגֹּרֵר בְּצִפּוֹן. אֲנִי רוֹצֶה לְסַפֵּר לָכֶם עַל יְלָד מְנַהִיג.

הַיֶּלֶד הַזֶּה לוֹמֵד בְּכֶתֶתִי, וְהוּא בְּפֶרוּשׁ מְנַהִיג אִמְתִּי. אַחֲרֵי שֶׁתִּשְׁמְעוּ אֶת הַסְּפֹר, אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁתְּבִינּוּ מִדּוּעַ הִיָּה דְחוּף לִי לְכַתֵּב אוֹתוֹ.

בְּמַחְזוֹר שֶׁלָּנוּ יֵשׁ שְׁתֵּי כֶּתוֹת מְקַבִּילוֹת, וּמִשּׁוֹם מָה, בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים נוֹצְרָה יְרִיבוֹת בֵּין שְׁתֵּי הַכֶּתוֹת. אֲנִי זוֹכֵר מְתִי וְאִיךָ זֶה הִתְחִיל, לְדַעֲתִי כָּכָר בְּכֶתֶה א', אֵךְ עִם הַשָּׁנִים נוֹצְרוּ שְׁנֵי מַחְנוֹת.

מָה הַמּוֹרִים לֹא עָשׂוּ כְּדֵי לְהַפְסִיק אֶת הַתַּחֲרוֹת הַזֶּה? אֵל תִּשְׁאַלוּ. אֵךְ זֶה לֹא עֶזֶר לָהֶם. הַתַּחֲרוֹת הִפְכָּה לִירִיבוֹת, וּמִשָּׁם לְשִׁנְאָה מִמֶּשׁ.

נוצר מצב שילדים שגרו בשכנות, בית מול בית, פתאום רבו זה עם זה, או חמור יותר - התעלמו זה מזה.

הנהלת בית הספר שמה לב לענין ונסתה לעשות המון דברים כדי לשפר את המצב. המנהל נכנס ודבר עם הילדים, המחנכים ערכו סדנאות משתפות כדי לגרם לקרוב לכבות, אבל זה לא עבד. מדי פעם היו כמה ימים של שקט, אף מהר מאוד שבה ונצתה אש המחלקת והשנאה. שנאת חנם ממש. אף אחד לא ידע לומר מדוע, ובכל זאת, היא נמשכה בכל עזה.

באמצע השנה שעברה, כשהיינו בכיתה ו', הגיע לכתתנו ילד חדש. אורי שמו.

בתחלה לא שמנו לב אליו, כי הוא לא נסה להתבלט ולא נסה לתפס לעצמו חברים, כמו שהרבה ילדים נוהגים לעשות. נראה היה כאלו אינו לחוץ בקטע החברתי. מסתבר שדווקא ההתנהגות הזו יצרה סקרנות לגביו, ואנחנו התחלנו לתהות

על קנקנו. כעבר כמה שבועות יותר ויותר ילדים מצאו את עצמם שמחים להיות לידו.

הוא היה בוגר ורציני מאתנו, ועם זאת - חיכן ונעים שיחה. הוא היה תלמיד מצטיין ובלט במשחקי החצר, ולמרות כל זאת לא התנשא ולא היה בו שמץ גאווה.

כשקלטנו את יכולותיו, התחלנו לשתף אותו במשחקים, וכאן התגלה בו עוד צד מעניין ונדיר. כל ילד יודע שבעת משחק תמיד יש וכוזים על פסילות - "הכדור נגע!" "מה פתאום, לא נגע!" "אתה נגעת בו ביד!" וכו'. המון מריבות קורות בגלל שילדים מתקשים להודות בטעות, בעקר אם המשמעות של ההודאה היא שהכדור עובר לקבוצה השנייה.

אני חושב שאף ילד לא שאל את עצמו איך זה קורה, שתמיד קבוצה אחת אומרת "הכדור פגע בו" והשנייה אומרת "הוא לא פגע". איך יתכן שעשרה ילדים מכאן ראו דבר אחד, ועשרה משם ראו דבר אחר? איך זה שלא קורה ששמונה

ילדים מקבוצה מסיימת אומרים ככה, ולפחות שנים אומרים
אחרת? שאלתם את עצמכם למה זה אף פעם לא קורה?

אז זהו, אצל אורי זה כן קרה. באשר הוא עצמו היה נפסל
- היה מודה ואומר: "כן, הפדור פגע בי". וכשהיו וכוזים על
ילד אחר, הוא היה יכול לשחק ולומר "לא ראיתי", או לקום
ולומר "ראיתי ונפסלנו", וכמובן גם לומר: "ראיתי ולא היתה
פסילה".

בהתחלה היו החברים מתעצבנים עליו, אבל עם הזמן
פשוט התרגלו לכך שאורי הוא הגון ואומר את האמת שלו
בלי קשר לאינטרס. זה גרם להערכה כלפיו, ואתם יודעים מה?
אפילו הקבוצה היריבה היתה סומכת עליו כשאמר: "ראיתי
ולא היתה פסילה". כי אם אורי אומר, זה פנראה נכון. אם היה
רואה אחרת, היה מודה על האמת.

אתם מתחילים להבין מדוע אמרתי שיש לו תכונות של
מנהיג?

עוד משהו בו היה נדיר מאוד.

בדרך כלל, לא יתכן שפתה שלמה משתתפת במשחק. עשרה ילדים או יותר משתתפים, וכל השאר צופים. יש כאלה שמבקשים שישתפו אותם ויש כאלה שאפילו לא מבקשים, כי הם יודעים שלא ישתפו אותם.

לאורי היה מנהג משנה: בשלב מסים של המשחק הוא היה פונה לאחד הילדים (בדרך כלל כזה שאף אחד לא הציע לו להשתתף) ואומר: "תעשה טובה, אתה יכול להחליף אותי לחמש דקות?"

הילד כמובן היה מסכים בשמחה, ואנחנו לא יכולנו לומר כלום, כי אורי פשוט קבע עבודה.

מהר מאוד הבנו שהוא לא באמת עיף, הוא פשוט נותן הזדמנות לילדים לשחק. וזו עוד נקדה של מנהיגות: הוא לא היה מתחבר רק עם מקבילים. הוא היה מתחבר לכלם, גם לילדים חסרי המעמד, ולא רק במשחק, גם בחצר היה מגיע לילד ושואל: "מה קורה אה? איזה צחוקים היה בשעור,

אה?" וכך נותן את ההרגשה הכי טובה לילדים שבדרך כלל לא התייחסו אליהם.

כעת, כשאני מספר את הדברים, אני מבין שאולי צריך לכתב על אורי ספר שלם תחת השם "אין להיות מנהיג". אבל אנחנו פשוט התרגלנו לילד הזה, ועם הזמן, באפן הכי טבעי, בלי שום קטטות ומריבות, הוא פשוט הפך למנהיג הכיתה. האם היתה הכתרה? לא היתה מעולם. האם מישוהו אמר "הוא המנהיג שלנו"? גם זה לא קרה, אבל במציאות כל אחד מאתנו ידע שאורי הוא מנהיג משלם שעושה טוב לכלם.

בטח אתם מתעניינים מה היתה העמדה של אורי בכל נושא המריבה עם הכיתה המקבילה.

בהתחלה הוא כאלו לא שם לב לזה. אני משער שהוא הבין מהרגע הראשון, אבל לא הביע שום דעה בנושא, וכשהיו מריבות (ולא התחלתי אפילו לתאר לכם אילו מריבות היו. זה כלל השמצות ומלים קשות ואפילו מכות) - הוא פשוט נעלם מהשטח. התאדה. לא התערב.

אני מאמין שאם היה מתערב מיד בהתחלה, אולי היינו שמחים, אבל בנראה היינו מעריכים אותו פחות. אורי פשוט בחר שלא להיות שתף במחלקת הזאת, ואם הייתה מריבה באיזשהו מקום - הוא תמיד היה במקום אחר.

אבל יום אחד הוא כבר לא היה יכול לשבת בצד. זה היה כשהפתה השנייה נכנסה לפתה שלנו באחת ההפסקות ועשתה בלגן, והפתה שלנו בתגובה נכנסה לפתה השנייה ועשתה בלגן (בלגן זה אומר הר של ילקוטים, מחברות זרוקות וכל זה...)

כאן אורי נכנס לענין בטבעיות גמורה ואמר: "אנחנו לא יכולים להרשות לעצמנו שיפנסו לפתה ויעשו פוגרום. בואו נציב שמירה".

ומיד ארגן תורנות שמירה על הפתה לפי ימים והפסקות. הוא לא בקש רשות מאף אחד, ואף אחד לא טען מדוע הוא מחליט בשביל כלם. אני חושב שכלנו הרגשנו שזה הדבר הכי נכון לעשות.

בכל הפסקה היו נסיונות לפרץ לפתה שלנו, והשומרים עשו את שלהם והזמינו תגברת, וכלנו, כולל אורי, באנו וסיענו לסגר את הדלת כדי שלא יוכלו להפנס.

מובן שפעילות זו גרמה לקטטות, שבהן גם אורי היה מערב. אני זוכר את הפעם הראשונה שבה המנהל נכנס לפתה ושאל מי דחף את בני מהפתה השניה (בני היה המנהיג של הפתה השניה - המקביל לאורי), ואורי הצביע ואמר: "אני לוקח אחריות".

המנהל שאל אותו: "מה פרוש לוקח אחריות? דחפת או לא?"

אורי ענה: "אני לא יודע אם אני דחפתי דוקא את בני או מישוהו אחר. אני יודע שדחפתי".

המנהל נראה חצי מסקרן וחצי משעשע. הוא, שתמיד שמע הכחשות והאשמות, לא היה רגיל לכך שמישהו "לוקח אחריות" על משהו שאפילו לא בטוח שהוא עשה. "למה אתה לוקח אחריות ולא מישוהו אחר?"

לקח לאורי קצת זמן עד שענה את התשובה: "מישהו צריך לקחת אחריות, לא?"

כל הפתה צחקה, ומבטו המשתומם של אורי הוכיח שהוא לא התכוון להתחצף. הוא פשוט ענה את מה שחשב בלבבו. אם זה היה ילד אחר, המנהל היה מעניש אותו על חצפה, אבל כאן היה ברור שמדובר במשהו אחר. מהו הדבר? לא ידענו להגדיר, אבל חצפה זה לא היה.

המנהל אמר: "אורי, אם אתה לוקח אחריות, אתה גם תענש - להשאר יומים בפתה בהפסקות".

אורי הנהן. זה לא היה הנהון של עצב וגם לא הנהון של חצפה. זה היה הנהון של הבנה שיש משמעות לאחריות שלקח על עצמו, והוא מוכן ומזמן לשלם עליה.

התוצאה המפתיעה של זה הייתה שכל הפתה החליטה להשאר יומים בפתה בהפסקה. והתוצאה המפתיעה עוד יותר הייתה, שאם עד אז רק אנחנו ידענו שאורי הוא מנהיג, כעת ידעו זאת כל ילדי בית הספר והצוות.

מבחינת ילדי הפתה המקבילה, זה היה אות וסימן להתנכל לאורי.

וכן, הם החלו לקרא קריאות גנאי לעבר אורי בהפסקות. הוא מצדו כלל לא הגיב, אבל אנחנו חשנו להגנתו. הוא הרי המנהיג שלנו, נכון? זה גרר פמובן קטטות המוניות, ואלה הובילו לענישה מצד צוות בית הספר, שפבר היה חסר אונים.

בהנהלה היה מי שהציע לעשות "סלט", כלומר חלקה מחדש של שתי הפתות, אבל נסיון כזה נעשה כבר שנים לפני כן, ומה שקרה הוא שכל פתה התרימה את הילדים החדשים שהגיעו אליה, ובהפסקות שוב התאחדו שתי הפתות המקוריות זו כנגד זו ביתר שאת - ובסופו של דבר נאלצה ההנהלה להחזיר את הפתות להרכבן המקורי.

ודוקא אז, פשנראה היה שהגענו למבוי סתום, הגיעה התפנית, והיא הייתה נדירה ומאלפת, עד שבשבילה שוה כל הספור.

הִיָּה זֶה בְּאַחַת הַהִפְסְקוֹת, כְּשֶׁהִמָּצָב הָיָה מִמָּשׁ לִפְנֵי פִיצוּץ. מְלִים וְאִימִים נִזְרְקוּ לָאָוִיר. לִפְתָּע נִגַּשׁ אוֹרִי לְבִנִי וְאָמַר לוֹ: "תִּגִּיד, מָה אֲנִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת כְּדִי לִגְמֹר אֶת הַמְלַחְמָה הַזֶּה?"

"מָה אַתָּם צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת? פָּשוּט תִּפְסִיקוּ לִהְיוֹת יְלָדִים קְטָנִים וְאַלִימִים", עָלַב בְּנִי.

כְּמָה יְלָדִים מְשַׁלְּנוּ הַחֲלוֹ לַצֶּעֶק: "אַתָּה בְּעֶצְמְךָ יָלַד קָטָן וְאֶ-הֵם הִשְׁתָּקוּ בְּתַנוּעֶת יָד שֶׁל אוֹרִי.

"אוֹקֵי, אֲנִי מִבְטִיחַ בְּשֵׁם כָּל הַכֶּתֶה שְׁלִי שֶׁנִּפְסִיק לִהְיוֹת יְלָדִים קְטָנִים וְאַלִימִים. אוֹלֵי יֵשׁ עוֹד מִשֶּׁהוּ שְׁאַנְחֵנוּ צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת?"

"לִבְקֹשׁ יָפָה סְלִיחָה", אָמַר בְּנִי.

"וְאִם אֲבִקֵּשׁ יָפָה סְלִיחָה בְּהִסְפָּמַת כָּלֵם הָעֵנִין יִגְמֹר?"

בְּנִי נִרְאָה נְבוֹךְ וּפָנָה אֶל שְׂאֵר הַיְלָדִים לְהִתְיַעֲצוֹת. הֵם אָמְרוּ: "זֶה לֹא הוֹלֵךְ כָּכָה, יֵשׁ חֲשָׁבוֹן פְּתוּחַ, אַתָּם עֲשִׂיתֶם לָנוּ

נזקים, הרבצתם לנו" (לילדים יש נטייה לשכח מה שהם עצמם עשו, ותאמינו לי, הם עשו).

"הם צודקים", הפתיע אורי, "יכול להיות שיש חשבון פתוח. תגיד, בני, מה יסגר את החשבון הזה? נגיד, אם תתן לי סטירה ואגרוף הענין סגור?"

פה כבר השתרר שקט. כלם הסתכלו על אורי כאלו נפל מהירח.

אורי נצל את השקט ואמר: "אני לא יודע איך התחיל הריב הזה. אני הגעתי רק לפני שנה. אבל עד עכשו אני לא יכול להבין מה הספור שלנו. אתם לא הפתות המקבילות היחידות בארץ. יש כאלה בכל בית ספר. אבל אנחנו פנראה היחידים שרבים כמו ילדים קטנים, אז בסדר, יש חשבון? בוא נסגר אותו.

"סטירה לא מספיקה? תנו שתיים. אגרוף לא מספיק? תנו לי ארבעה, ואולי גם שתי בעיטות על הדרך. אתה תבחר מי יתן, אני אספג ומבטיח לא להגיב, אבל בוא נישר קו ונסגר את הספור."

בני התיצץ עם חבריו. מצא חן בעיניהם הרעיון לתת למנהיג שלנו מכות ושהוא לא יחזיר. אני חושב שהם אפילו לא עשו חשבון מה הם צריכים לשלם על זה... להפסיק את המריבה. זה היה כל כך מפתה, עד שהם לא יכלו לעמד בזה. לאחר התיצצות בני אמר: "טוב, החלטנו ששתי סטירות יישבו את העניין".

"קדימה", אמר אורי, "את מי בחרתם?"

"את דודי", אמרו כלם במקלה.

דודי היה הילד הכי חזק בפתה שלהם. ולא רק בפתה שלהם, אלא בבית הספר כלו, ואם אתם שואלים אותי - זה כולל את צות המורים והמנהל. אף אחד מאתנו לא באמת חשב עליו כשאוורי קבל על עצמו שתי סטירות.

"סגור", שמענו את אורי אומר. "שיהיה דודי".

כל ילדי הפתה התאספו במעגל. המתח שהיה במקום זה משהו שקמותו לא שמענו ולא דמינו. כשאני נזכר בזה אני

ממש נדרך. אורי, הילד הכי מנהיג שהכרתי בחיים שלי, עומד
זקוף בלי שום פחד וממתין לשתי סטירות.

דודי הגיע לאמצע המעגל.

שקט השתרר מסביב.

דודי הרים את היד הגדולה שלו...

מתח באויר.

ואז...

עוד תפנית בעלילה.

"אני רוצה שזה יהיה באחת הכתות", אמר דודי, "רק אני
והוא, בלי קהל מסביב".

רחש עבר בין הילדים. הם התלחשו עם דודי. התברר
שהוא התביש לעשות זאת קבל עם ועולם, והעדיף לסגר ענין
בתוך הכתה. הילדים היו קצת מאכזבים, אני חייב להודות, אך
מכיון שהמהלך יצא לדרך הם הסכימו.

דודי ואורי יצאו לכיוון אחת הכתות הריקות והסתגרו שם.

כלנו דמינו מה קורה שם בפנים.

לאחר חמש דקות הם יצאו. אורי היה חבוש בכוך של מעיל הגשם שלו, כך שלא היה נתן לראות את הסימנים. הוא נגש לבני ואמר: "סגרנו ענין?"

"סגרנו", אשר בני.

"מעכשו שלום?"

"שלום", אמר בני.

וכל הילדים הריעו בשמחה.

הספור פשוט נגמר. מלה זו מלה. אבל מיד לאחר מכן החלו התהיות. מה היה שם בתוך החדר? האם דודי באמת נתן לאורי שתי סטירות? האם הן היו חזקות? האם התפשרו על סטירה אחת?

עברה שנה מאז. יחסי הפתות השתפרו ללא הבר. לא עוד מריבות. פתה פתה בעניינה, וגם חברות מכאן ומשם. אך אמת אחת וסוד אחד מרחפים מעל השלום הזה: הנכונות של אורי

לספג את המכות, והתהיה מה היה שם באמת. איש אינו יודע
חוץ מאורי ודודי, והם ממלאים פיהם מים.

ככה נגמר הספור הזה, ואם אני מאכזב אתכם אז סליחה,
אבל אני מציע לכל ילד לחשב מה הוא היה רוצה לדמין
שקרה שם בחדר.

אני בטוח שרוב רבם של הילדים היו רוצים לדמין שדודי
יאמר לאורי: "אני לא הולך לתת לך מכות, ואף אחד לא ידע
על כך... בוא תצבט את עצמך קצת שתהיה אדם, שים כובע
על הראש, כאלו אתה מסתיר את המכות ש'חטפתי', ותשחק
קצת חלשה".

ולא לה שיהיו רוצים את שתי הסטירות... הייתי מציע
לבדק את המדות הטובות שלהם...

מה שבטוח, שכל מי שיקרא את הספור הזה ידע לפחות
איך להפוך להיות מנהיג אמתי כמו אורי.

